

diene te overtreffen.³⁹ De Haes hechtte veel belang aan de juiste hiërarchie in de stadsgebouwen, waarbij het stadhuis de architectuur van alle andere stedelijke gebouwen moest overtreffen. De gevels werden geleed door een superimpositie van pilasterorden. Het Schielandshuis (1662) in Rotterdam kende een vergelijkbare opzet en in 1785 werden de gevels van de Schiedamse koopmansbeurs op deze wijze geleed. De Haes koos de Grote of Erasmusmarkt als bouwlocatie. Het project van De Haes speelde voor zover bekend geen rol in de beraadslagingen van de stadsbestuurders en het is de vraag of zijn project in die kringen bekend was. Uit de toelichting van De Haes klinkt een zekere beroepstrots door, maar ook enige onvrede over de stadsbestuurders en hun bouwkundig adviseurs die kennelijk niet in staat waren het project tot een goed einde te brengen.

Het stadhuis keert terug op de bestuurlijke agenda

Op 14 januari 1782 vroegen de burgemeesters zich in de vroedschapsvergadering af of niet wederom een commissie in het leven moest worden geroepen die de mogelijke nieuwbouw van het stadhuis moest onderzoeken. De vroedschap besloot tot bekrachtiging van haar besluit van 20 december 1762, dat strikt genomen nog geldig was, nu er nooit was gerapporteerd. De planvorming in de jaren tachtig was wat dat betreft een direct vervolg op die van de jaren zestig. Overigens hadden de burgemeesters en fabrieksmeesters al vanaf 1780 onderzoek uitgevoerd. Aanleiding was een inspectierapport waaruit een groot aantal defecten bleek.⁴⁰ In opdracht van de burgemeesters

gingen de fabrieksmeesters na op welke wijze herstel, vergroting en modernisering van het gebouw mogelijk was. Het onderzoek had zich vooral geconcentreerd op de mogelijke vergroting van het gebouw. Dit laatste was strikt noodzakelijk vanwege het toenemende ruimtegebrek. Verplaatsing van het stadhuis naar een andere locatie was kennelijk niet langer opportuun en werd niet meer overwogen. In die zin was dit nieuwe project minder ambitieus dan dat van 1762. Stadsbouwmeester Verhellouw kreeg eerst opdracht de benodigde plannen op te stellen, maar op 12 juli 1781 meldden de fabrieksmeesters dat hij 'na herhaalde aanmaning' *eindelijk* toefag niet in staat te zijn een dergelijk ontwerp te maken.⁴¹ Hooguit kon hij voorzien in enige vertimmering waardoor de secretarie meer ruimte zou krijgen. Zijn onkunde om een ontwerp te leveren was op zijn minst opmerkelijk. Hij was immers aangenomen op een instructie, die bepaalde dat hij ervaren moest zijn in architectuur en tekenkunde.⁴² Dit betekende dat het stadsbestuur, net als in de jaren zestig, een architect moest inhuren. De stadsbestuurders waren daar waarschijnlijk niet rouwig om, want zo konden ze gebruik maken van de diensten van Giovanni Giudici (1746-1819), die in Rotterdam en omstreken furore maakte als architect. Giudici, geboren in Dalzago in Italië, was rond 1770 via Frankrijk naar Holland gekomen. Over zijn vooropleiding is weinig bekend. In 1774 werd zijn inzending voor de stadhuisprijsvraag van Groningen *Per la gloria et per l'onore* bekroond met de 'tweede kleine prijs'.⁴³ In Rotterdam voerde hij enkele belangrijke particuliere projecten uit en hij